

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ
ՆԱԽԱՐԱՐ**

N 94-Ա/2

08.02.2018թ.

ՀՀ ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑՆԵՐԻ 1-4-ՐԴ ԴԱՍԱՐԱՆՆԵՐԻ ՍՈՎՈՐՈՂՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ
ՆԱԽԱՏԵՍՎԱԾ «ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՅԻՆ ԵՐԹԵՎԵԿՈՒԹՅԱՆ ԿԱՆՈՆՆԵՐ»
ԾՐԱԳԻՐԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Ղեկավարվելով «Հանրակրթության մասին» ՀՀ օրենքի 30-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին
կետի պահանջներով՝

Հ Ր Ա Մ Ա Յ ՈՒ Մ Ե Մ՝

Հաստատել ՀՀ հանրակրթական դպրոցների 1-4-րդ դասարանների սովորողների համար
նախատեսված «Ճանապարհային երթևեկության կանոններ» ծրագիրը՝ համաձայն
Հավելվածի:

ԼԵՎՈՆ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

ՀՀ կրթության և գիտության նախարարի
2018 թ փետրվարի 8-ի N 94-Ս2 հրամանի

ԾՐԱԳԻՐ

ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՅԻՆ ԵՐԹԵՎԵԿՈՒԹՅԱՆ ԿԱՆՈՆՆԵՐ

I - IV ԴԱՍԱՐԱՆՆԵՐ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Ամեն տարի մեր հանրապետությունում ավելանում է տրանսպորտային միջոցների քանակը:

Ավտոմեքենաների քանակի ավելացմանը և ճանապարհների երթևեկության լարվածության բարձրացմանը զուգահեռ բարձրանում է նաև ճանապարհային երթևեկության մասնակիցների (վարորդներ, հետիոտներ, ուղևորներ և այլն) կողմից ճանապարհային երթևեկության կանոններին խստագույնս հետևելու պահանջը:

Միաժամանակ, մեծացել է փողոցներում և ճանապարհներին երեխաների, մասնավորապես՝ դպրոցահասակ երեխաների մասնակցությամբ տեղի ունեցող ճանապարհատրանսպորտային պատահարների թիվը, ինչը ճանապարհային երթևեկության կանոնների չիմացության կամ դրանց կարևորությունը չգիտակցելու հետևանք է:

Շատ կարևոր է երեխաների մեջ դաստիարակել կարգապահություն՝ փողոցներում և ճանապարհներին երթևեկության կանոնների պահպանումը նրանց համար դարձնելով սովորություն, որի առումով մեծ նշանակություն ունի դպրոցներում և արտադպրոցական հաստատություններում աշակերտներին անվտանգ երթևեկության կանոնների ուսուցումը:

I-IV դասարաններում ճանապարհներին և փողոցներում աշակերտների վարքի ուսուցմանը հատկացվում է յուրաքանչյուր ուսումնական տարում 10-ական ժամ: Ուսուցիչը (դասուցիչը), արտադպրոցական հաստատության մանկավարժը պարապմունքներին, առանձին զրույցներին, էքսկուրսիաներին կարող են մասնակից դարձնել ճանապարհային ուստիկանության աշխատակիցներին, ավտոդպրոցների հրահանգիչներին: Այն միջնակարգ դպրոցներում, որոնցում ավագ դասարաններում ուսուցանվում է ավտոգործը՝ աշակերտների միջավայրում անվտանգ երթևեկության արտադասարանական աշխատանքի կազմակերպման համար նպատակահարմար է օգտվել ուսուցիչների և ավտոգործի ուսուցիչների խորհուրդներից:

I-IV դասարաններում աշակերտների հետ տարվող պարապմունքները նպատակահարմար է անցկացնել դասասենյակներում կամ հատուկ հրապարակում (դպրոցի բակում, ֆիզկուլտուրայի դահլիճում)՝ օգտագործելով ուսումնագննական պարագաներ, սարքավորումներ և մանկական տրանսպորտային միջոցներ:

Հրապարակը պետք է կահավորել խաչմերուկների, հետիոտնային անցումների գծանշումներով, ժամանակավոր կամ հիմնական լուսացույցներով, ճանապարհային նշաններով և այլ սարքավորումներով: Խորհուրդ է տրվում գործնական պարապմունքներ անցկացնել

փողոցում, խաչմերուկում, հրապարակում, ցույց տալ հետիոտների և տրանսպորտային միջոցների երթևեկությունը, երթևեկության կարգավորման տեխնիկական միջոցները:

Հատուկ դասասենյակի և հրապարակի սարքավորման գործում անհրաժեշտ օգնություն կարող են ցույց տալ ավտոտրանսպորտային ձեռնարկությունները, ճանապարհային ուստիկանությունը, հայ ավտոմոտոսիրողների և այլ հասարակական կազմակերպություններ: Ուսուցման և արտադասարանական աշխատանքի ընթացքում նպատակահարմար է ցուցադրել կարճամետրաժ կինոֆիլմեր, էլեկտրոնային տեսանյութեր, կազմակերպել էքսկուրսիաներ, ցերեկույթներ, վիկտորինաներ, հեծանվորդների անվտանգ երթևեկության մրցումներ և այլն:

Պարապմունքները կարելի է անցկացնել նաև ավտոպարկերում և անհրաժեշտ նյութատեխնիկական բազա ունեցող տնտեսություններում:

Յուրաքանչյուր պարապմունքից հետո ստուգիչ հարցերի (թեստերի), առաջադրանքների միջոցով անհրաժեշտ է ստուգել, թե սովորողներն ինչպես են յուրացրել ճանապարհային երթևեկության անվտանգության կանոնները փողոցներում ու ճանապարհներին: Պարապմունքները պետք է գրանցվեն համապատասխան դասամատյանում, որտեղ նշվում է հաճախելիությունը, ուսումնասիրած նյութը:

ԱՌԱՋԻՆ ԴԱՍԱՐԱՆ

ԹԵՄԱՏԻԿ ՊԼԱՆ

№	Պարապմունքների թեման	Դասաժամերի քանակը
1.	Ով է հետիոտնը	1
2.	Մեր փողոցներում	1
3.	Մենք գնում ենք դպրոց	1
4.	Սա պետք է իմանան բոլորը	1
5.	Մեր հավատարիմ բարեկամը՝ լուսացույց	1
6.	Մենք ծանոթանում ենք ճանապարհային նշաններին	1
7.	Որտեղ կարելի է խաղալ	1
8.	Մենք ուղևորներ ենք	1
9.	Քաղաքամերձ ճանապարհին	1
10.	Սովորում ենք պահպանել երթևեկության կանոնները	1

ԾՐԱԳԻՐ

1. Ով է հետիոտնը

Հետիոտնը և նրանք, ովքեր հավասարեցվում են հետիոտնին:

2. Մեր փողոցներում

Մեր բնակավայրը (քաղաք, ավան): Փողոց: Մայր: Փողոցի երթևեկելի մաս: Խաչմերուկներ:

Ինչո՞ւ է փողոցում վտանգավոր: Մեր անվտանգությունը փողոցում: Փողոցների ո՞ր մասով պետք է քայլել: Փողոցում կարգապահությունը անվտանգ երթևեկության գրավականն է:

3. Մենք գնում ենք դպրոց

Պատմել այն տարածքի մասին, որտեղ գտնվում է դպրոցը: Առավել անվտանգ երթուղին՝ ամենալավն է: Որտեղ և ինչպես պետք է անցնել փողոցը, ճանապարհը:

Մեկն օգնում է մյուսին (չես կարող փողոցն անցնել՝ խնդրի մեծահասակներին օգնել քեզ):

Սովորողների կողմից դպրոցի ճանապարհի հիմնական երթուղիների վերլուծություն:

4. Սա պետք է իմանան բոլորը

Ինչո՞ւ է անհրաժեշտ իմանալ ճանապարհային երթևեկության կանոնները: Ինչպե՞ս պետք է քայլել փողոցում խմբերով: Հետիոտների տեղաշարժի առանձնահատկությունները թաց և սայթաքուն (անձրև, սառցամածություն, ձյունատեղում) ճանապարհներով:

5. Մեր հավատարիմ բարեկամները

Ճանապարհային երթևեկությունը կարգավորող տեխնիկական միջոցները և կարգավորողի ազդանշանները:

Լուսացույցը և նրա ազդանշանները: Կարմիր լույսը արգելում է երթևեկությունը («Կանգ առ»), դեղին գույնը՝ արգելում է երթևեկությունը և զգուշացնում լուսացույցի ազդանշանների փոփոխման մասին («Ուշադրություն»), կանաչ գույնը՝ թույլ է տալիս երթևեկել («Ճանապարհը բաց է»):

Կարգավորողի ազդանշանները և դրանց նշանակությունը: Հետիոտնային լուսացույցը և դրա ազդանշանները:

6. Մենք ծանոթանում ենք ճանապարհային նշաններին

Ճանապարհային նշանները՝ «Երկաթուղային գծանց ուղեփակոցով», «Երկաթուղային գծանց առանց ուղեփակոցի», «Հավասարազոր ճանապարհների հատում», «Լուսացուցային կարգավորում», «Հետիոտնային անցում» /նախազգուշացնող նշան/, «Երեխաներ», «Մուտքն արգելվում է», «Հետիոտների տեղաշարժն արգելվում է», «Հետիոտնային արահետ», «Հեծանվային արահետ», «Ավտոբուսի և (կամ) տրոլեյբուսի կանգառի տեղ», «Հետիոտնային

անցում» /հատուկ թելադրանքի նշան/, «Ստորգետնյա հետիոտնային անցում», «Վերգետնյա հետիոտնային անցում», «Առաջին բուժօգնության կետ», «Հիվանդանոց», «Ճանապարհային ուստիկանություն», «Ուստիկանություն», «Զուգարան»:

7. Որտե՞ղ կարելի է խաղալ

Ինչո՞ւ չի կարելի խաղալ փողոցներում և ճանապարհներին: Չմուշկներով և սահնակներով սահելու, ինքնագնացներով և հեծանիվներով խաղալու տեղեր:

8. Մենք ուղևորներ ենք

Հասարակական տրանսպորտ՝ ավտոբուս, տրոլեյբուս, երթուղային տաքսի: Հասարակական տրանսպորտից օգտվելու կանոնները և տրանսպորտում իրենց դրսևորելու ձևերը:

Հասարակական տրանսպորտի կանգառ: «Ավտոբուսի և (կամ) տրոլեյբուսի կանգառի տեղ» ճանապարհային նշանը:

Ինչպե՞ս պետք է շրջանցել կանգնած տրոլեյբուսը, ավտոբուսը և ավտոմեքենաները: Ինչո՞վ է վտանգավոր հանկարծակի երթևեկելի մաս դուրս գալը:

9. Քաղաքամերձ ճանապարհին

Ճանապարհ: Մայրերը, ճամփեզրը, հետիոտնային արահետը՝ հետիոտների երթևեկության տեղերն են:

Ճանապարհով հետիոտների տեղաշարժվելու կանոնները: Որտե՞ղ կարելի է հատել ճանապարհը: Անցում երկաթուղային գծանցով:

Ճանապարհային նշաններ՝ «Ուղեփակոցով երկաթուղային գծանց», «Առանց ուղեփակոցի երկաթուղային գծանց»: Ինչպե՞ս և ո՞ւմ հետ պետք անցնել երկաթուղային գծանցը: Երկաթուղային գծերի (հողաթմբերի) վրայով քայլելը, երկաթուղային գծերի մոտ խաղերի կազմակերպումը արգելվում է:

10. Սովորում ենք պահպանել երթևեկության կանոնները

Տրանսպորտային միջոցների մոդելների, կարգավորման միջոցների մակետների, փողոցների և ճանապարհների ուրվագծերի, ըստ ճանապարհային երթևեկության կանոնների սեղանի և շարժական խաղերի, ինչպես նաև դահլիճում կամ հատուկ հրապարակում մրցումների անցկացման միջոցով ամրապնդել գիտելիքներն ու հմտությունները ծրագրի բոլոր թեմաների վերաբերյալ:

ԵՐԿՐՈՐԴ ԴԱՍԱՐԱՆ

ԹԵՄԱՏԻԿ ՊԼԱՆ

№	Պարապմունքների թեման	Դասաժամերի քանակը
1.	Փողոցներում և ճանապարհներին սովորողների վարքի հիմնական կանոնները: Մանկական ճանապարհատրանսպորտային վնասվածքներ:	1
2.	Հետիոտների տեղաշարժը փողոցներով և ճանապարհներով:	1
3.	Փողոցների և ճանապարհների տարրերը: Ճանապարհային գծանշումը:	1
4.	Լուսացույցի և կարգավորողի ազդանշանները:	1
5.	Փողոցներն ու ճանապարհներն անցնելու կանոնները:	1
6.	Խաչմերուկները և դրանց տեսակները: Տրանսպորտային միջոցների վարորդների ազդանշանները:	1
7.	Ճանապարհային նշաններ:	1
8.	Ուղևորների պարտականությունները:	1
9.	Տրանսպորտային միջոցներից իջնելիս փողոցն անցնելու կանոնները:	1
10.	Երթևեկության կանոնների գործնական պարապմունքներ և խաղեր հատուկ գծանշված հրապարակում կամ փողոցում:	1

ԾՐԱԳԻՐ

1. Փողոցում և ճանապարհին աշակերտի վարքի հիմնական կանոնները: Մանկական ճանապարհատրանսպորտային վնասվածքներ

Առաջին դասարանում անցած՝ փողոցներում և ճանապարհներին անվտանգ վարքի կանոնների կրկնություն: Ավանում, քաղաքում երեխաների հետ տեղի ունեցած ճանապարհատրանսպորտային պատահարների օրինակներ (ըստ տեղական ճանապարհային ոստիկանության նյութերի): Դպրոցամերձ տարածքներում հետիոտների տեղաշարժի վտանգավոր տարածքները:

Աշակերտների երթուղիների՝ տուն-դպրոց, զբոսայգի, կինոթատրոն և այլնի վերլուծություն:

2. Հետիոտների տեղաշարժը փողոցներով և ճանապարհներով

Ճանապարհային երթևեկության կանոնների պահպանումը՝ հետիոտների անվտանգության գրավականն է:

Հետիոտների տեղաշարժը մայթով և ճանապարհով:

Հետիոտների և տրանսպորտային միջոցների աջակողմյան երթևեկությունը: Ճանապարհներով հետիոտների տեղաշարժի առանձնահատկությունները: Դպրոց տանող առավել անվտանգ ճանապարհի ընտրությունը:

3. Փողոցների և ճանապարհների տարրերը: Ճանապարհային գծանշում

Փողոցների տարրեր՝ երթևեկելի մաս, մայթ: Մայթերի պարսպելը երթևեկելի մասից:

Պատմել ճանապարհի և նրա գլխավոր բաղադրիչ մասերի՝ երթևեկելի մասի, ճամփեզրի, ճամփեզրի ջրատար առվի, հեծանվային և հետիոտնային արահետների մասին:

Ճանապարհային գծանշում (հանդիպակաց տրանսպորտային միջոցների հոսքի բաժանումը հոժ կամ ընդհատվող գծով, հետիոտնային անցման գծեր և այլն):

4. Լուսացույցի և կարգավորողի ազդանշանները

Լուսացույցի դերը: Կանաչ, կարմիր և դեղին ազդանշանների նշանակությունը: Լուսացույցների լրացուցիչ սեկցիաների նշանակությունը: Հետիոտնային լուսացույցները և նրանց ազդանշանների նշանակությունը:

Կարգավորողի դիրքը և ժեստերը, որոնք համապատասխանում են լուսացույցի կարմիր, դեղին և կանաչ ազդանշաններին:

5. Փողոցներն ու ճանապարհներն անցնելու կանոնները

Տեղեր, որտեղից թույլատրվում է անցնել փողոցները (ճանապարհները)՝ հետիոտնային անցում, ստորգետնյա հետիոտնային անցում, վերգետնյա հետիոտնային անցում:

Լուսացույցների և կարգավորողի ազդանշաններով փողոցներն ու ճանապարհներն անցնելը:
Միակողմ և երկկողմ երթևեկությամբ փողոցի անցնելը: Մերձքաղաքային ճանապարհի հատման առանձնահատկությունները նշված հետիոտնային անցումների բացակայության դեպքում:

Դպրոց գնալիս առավել անվտանգ երթուղու ընտրելը:

6. Խաչմերուկները և դրանց տեսակները: Տրանսպորտային միջոցների և վարորդների ազդանշանները:

Կարգավորվող և կարգավորվող խաչմերուկներ: Դրանք հատելու առանձնահատկությունները:

Խաչմերուկում տեղադրված ճանապարհային նշանները և գծանշումները:

Դրանց կարևորությունը հետիոտնի անվտանգության համար:

Տրանսպորտային

միջոցների

և վարորդի գույնը և նշանները և երթևեկության ուղղությունը փոխելու մասին նախազգուշացնող

ազդանշանները: Այդ ազդանշանների նշանակությունը հետիոտների համար:

7. Ճանապարհային նշաններ:

Առաջին դասարանում յուրաքանչյուր ազդանշանային նշանների կրկնություն:

Նախազգուշացնող՝ «Սայթաքուն ճանապարհ», «Արհեստական անհարթություն», «Հատում հեծանվային արահետի հետ», «Ճանապարհային աշխատանքներ», «Վայրի կենդանիներ», «Անասունների քշում», «Քարերի անկում», «Թունել»:

Արգելող՝ «Երթևեկությունն արգելվում է», «Հետիոտների տեղաշարժն արգելվում է», «Հեծանիվներով երթևեկությունն արգելվում է»:

Թելադրող՝ «Երթևեկությունն ուղիղ», «Երթևեկությունը դեպի աջ», «Երթևեկությունը դեպի ձախ», «Երթևեկությունն ուղիղ և դեպի աջ», «Երթևեկությունն ուղիղ և դեպի ձախ»:

Հատուկ թելադրանքի՝ «Թեթև մարդատար տաքսիների կայանման տեղ», «Բնակավայրի սկիզբ», «Բնակավայրի վերջ»:

Սպասարկման՝ «Առաջին բժշկական օգնության կետ», «Ավտոմոբիլների լվացում»:

8. Ուղևորների պարտականությունները

Հասարակական տրանսպորտ բարձրանալու և իջնելու կանոնները:

Քաղաքային և երկաթուղային տրանսպորտից օգտվելու կանոնները:

Քաղաքային և երկաթուղային տրանսպորտում աշակերտների վարքի կանոնները:

Բեռնատար մեքենաներով երեխաներին տեղափոխելու կանոնները:

9. Տրանսպորտային միջոցներից իջնելուց հետո փողոցն անցնելու կանոնները

Ավտոբուսից, տրոլեյբուսից կամ այլ փոխադրամիջոցից իջնելուց հետո փողոցն անցնելու կանոնները:

10. Երթևեկության կանոնների գործնական պարապմունքներ և խաղեր հատուկ գծանշված հրապարակում կամ փողոցում

Խաղերի և մրցումների անցկացում հատուկ գծանշված հրապարակում: Հրապարակում տեղադրվում են սարքավորումներ, լուսացույցներ և ճանապարհային նշաններ: Խաչմերուկներում երթևեկությունը կարգավորում են երթևեկության պատանի տեսուչները: Որպես տրանսպորտային միջոցներ, խորհուրդ է տրվում օգտագործել մոտոցիկլներ, հեծանիվներ, ոտնակով և էլեկտրական միկրոավտոմեքենաներ:

ԵՐՐՈՐԴ ԴԱՍԱՐԱՆ

ԹԵՄԱՏԻԿ ՊԼԱՆ

N°	Պարապմունքների թեման	Դասաժամերի քանակը
1.	Ներածություն:	1
2.	Խաչմերուկները և դրանց տեսակները: Ճանապարհային գծանշումներ:	1
3.	Ճանապարհային երթևեկության կարգավորման ազդանշանները:	1
4.	Ճանապարհային նշանները և դրանց խմբերը:	1
5.	Փողոցները և ճանապարհներն անցնելու կանոնները:	1
6.	Տրանսպորտային միջոցների արգելակման ճանապարհը:	1
7.	Տրանսպորտային միջոցների տեսակները:	1
8.	Սեղանի խաղեր երթևեկության կանոնների վերաբերյալ:	1
9.	Փողոցներում և ճանապարհներին աշակերտների վարքի կանոնների վերաբերյալ խաղեր և մրցույթներ:	1
10	Հանրագումարային պարապմունք:	1

ԾՐԱԳԻՐ

1. Ներածություն

Քաղաքների և խոշոր գյուղերի բնակչության աճը, փողոցների և ճանապարհների երթևեկության լարվածությունը: Երթևեկության լարվածությունը և արագությունը:

Ճանապարհատրասպորտային պատահարների պատճառները՝ երթևեկության կանոններին հետիոտների անգիտակ լինելը կամ չկատարելը, հասարակական տրանսպորտից օգտվելու կանոնների խախտումը, փողոցներում անկարգապահ լինելը:

Հասարակական տրանսպորտում, փողոցում, ճանապարհին հետիոտնի կարգապահության դաստիարակումը:

Անվտանգ երթևեկություն ապահովելու գործում պետական քաղաքականությունը:

«Ճանապարհայինուստիկանություն» ծառայություն (ՃՈ) :

2. Խաչմերուկները և դրանց տեսակները: Ճանապարհային գծանշումներ

Խաչմերուկը՝ փողոցների, ճանապարհների հատման տեղն է:

Խաչմերուկների տեսակները՝ երեքկողմանի, չորսկողմանի և հրապարակներ: Խաչմերուկների սահմանները:

Փողոցների և ճանապարհների գծանշումներ: Փողոցների և ճանապարհների հիմնական գծանշումները և դրանց նշանակությունը:

3. Ճանապարհային երթևեկության կարգավորման ազդանշանները

Տրանսպորտային և հետիոտնային լուսացույցների ազդանշանները և դրանց նշանակությունը:

Կարգավորողի ազդանշանները և դրանց դերը:

Վարորդների և հետիոտների գործողությունները՝ ըստ լուսացույցի կամ կարգավորողի ազդանշանների:

Կարգավորողի ազդանշանները լուսացույցի ազդանշաններից կարևոր են (միաժամանակյա կարգավորման դեպքում):

4. Ճանապարհային նշանները և դրանց խմբերը

Ճանապարհային նշանների խմբերը՝ 1.նախազգուշացնող, 2.առավելության, 3.արգելող, 4.թելադրող, 5.հատուկթելադրանքի, 6.տեղեկատվության, 7.սպասարկման, 8.լրացուցիչ տեղեկատվության (ցուցանակներ):

Նշանների դերը հետիոտների համար: Ճանապարհային նշանների տեղադրման տեղը: I-II դասրաններում ուսումնասիրված ճանապարհային նշանների վերաբերյալ աշակերտների գիտելիքների ամրապնդումը:

Նախազգուշացնող՝ «Միագիծ երկաթուղի», «Բազմագիծ երկաթուղի», «Կտրուկվայրէջք», «Կտրուկվերելք», «Ճանապարհինեղացում», «Երկկողմերթևեկություն»

Առավելության՝ «Գլխավոր ճանապարհ», «Զիջեք ճանապարհը», «Հատումերկրորդականճանապարհիհետ», «Երկրորդականճանապարհիհատում»

Թելադրող՝ «Շրջանաձև երթևեկություն», «Արգելքիշրջանցումնաջից», «Արգելքիշրջանցումըձախից», «Արգելքիշրջանցումնաջիցկամձախից»

Հատուկթելադրանքի՝ «Միակողմանի երթևեկության ճանապարհ», «Միակողմանի երթևեկության ճանապարհի վերջը», «Ելքեպիմիակողմանի երթևեկության ճանապարհ»

Սպասարկման՝ «Ավտոկայանակայան», «Ավտոմոբիլներիտեխնիկականսպասարկում», «Ավտոմոբիլներիվացում», «Սննդիկետ», «Խմելուջուր», «Հանգրվան»:

5. Փողոցներն ու ճանապարհներն անցնելու կանոնները

Փողոցներն ու ճանապարհներն անցնելու կանոնները: Այն տեղերը, որտեղ թույլատրվում է փողոցների, ճանապարհների անցումը: Կարգավորվող և չկարգավորվող հետիոտնային անցումներ:

Փողոցների և ճանապարհների անցումը լուսացույցի կամ կարգավորողի ազդանշաններով:

Դպրոց, գրադարան, խանութ, մարզադաշտ և այլն գնալու առավել անվտանգ երթուղի ընտրելը: Միակողմ և երկկողմ երթևեկությամբ փողոցներն անցնելը:

6. Տրանսպորտային միջոցների արգելակման ճանապարհը

Ավտոմեքենան և մյուս տրանսպորտային միջոցները կտրուկարգելակել չի կարելի:

Արգելակման ճանապարհի մեծության վրա ազդող գործոններ:

Տրանսպորտային միջոցների առջևից փողոցներն ու ճանապարհներն անցնելու վտանգը:

7. Տրանսպորտային միջոցների տեսակներ

Ավտոմեքենաներ՝ բեռնատար, մարդատար, հատուկ:

Դրանց նշանակությունը: Ավտոբուսները, տրոլեյբուսները և երթուղային տաքսիները ընդհանուրօգտագործման տրանսպորտայինմիջոցներ են: Ուղևորների տրանսպորտային միջոցներ բարձրանալու և իջնելու կանոնները:

8. Սեղանի խաղեր ճանապարհային երթևեկության կանոնների վերաբերյալ

Ճանապարհային երթևեկության կանոնների գիտելիքների ամրապնդում՝ սեղանի խաղերի կամ ճանապարհային երթևեկության վերաբերյալ հավաքածուների օգտագործմամբ:

9. Փողոցներում և ճանապարհներին վարքի կանոնների վերաբերյալ խաղեր և մրցումներ

Փողոցներում և ճանապարհներին հետիոտներիտեղաշարժի գիտելիքների և կարողությունների վերաբերյալ խաղերը և մրցումները պետք է կազմակերպել ճանապարհային գծանշումներով հատուկ հրապարակում (ավտոդրոմ, ավտոքաղաք և այլն):

Տեղադրվում են լուսացույցներ, ճանապարհային նշաններ, խաչմերուկներում և հետիոտնային անցումներում երթևեկությունը կարգավորում են երթևեկության պատանի տեսուչները. որպես տրանսպորտային միջոցներ օգտագործվում են մոտոցիկլներ, հեծանիվներ, ոտնակով և էլեկտրական միկրոավտոմեքենաներ:

10. Հանրագումարային պարապմունք

Ճանապարհային երթևեկության անվտանգությանապահովման, փողոցներում և ճանապարհներին հետիոտներիտեղաշարժի կանոնների աշակերտների գիտելիքների ստուգումը անց է կացվում վիկտորինաների, հարց ու պատասխանի և այլնի միջոցով:

ՉՈՐՐՈՐԴ ԴԱՍԱՐԱՆ

ԹԵՄԱՏԻԿ ՊԼԱՆ

№	Պարապմունքների թեման	Դասաժամերի քանակը
1.	Մեր դպրոցի ճանապարհը և նոր երթուղիները:	1
2.	Ճանապարհային երթևեկության կանոնների վերաբերյալ գիտելիքների ստուգումը:	1
3.	Սովորողների տեղաշարժը խմբերով և շարասյուներով:	1
4.	Վարորդի աշխատանքը:	1
5.	Աշակերտների տեղափոխումը բեռնատար ավտոմեքենաներով:	1
6.	Վարորդների նախազգուշացնող ազդանշանները:	1
7.	Ավտոմեքենաները և մոտոցիկլները հատուկ ազդանշաններով սարքավորելը:	1
8.	Գործնական պարապմունքներ հատուկ գծանշված հրապարակներում:	1
9.	Էքսկուրսիա քաղաքում (ավանում):	1
10.	Հանրագումարային պարապմունք:	1

ԾՐԱԳԻՐ

1. Մեր դպրոցի ճանապարհը և նոր երթուղիները

Պատմել այն թաղամասի մասին, որտեղ գտնվում է դպրոցը: Դպրոցի շրջապատի մանրամասն վերլուծությունը: Ընդհանուրօգտագործման տրանսպորտի մոտակա կանգառները: Առավել վտանգավոր տեղերը:

Աշակերտների տեղաշարժի այն երթուղիների վերլուծությունը, որոնցից նրանք հաճախ են օգտվում: Դպրոց-խանութ, գրադարան, մարզադաշտ և այլ տեղեր գնալիս անվտանգ երթուղի ընտրել կարողանալը:

2. Ճանապարհային երթևեկության կանոնների վերաբերյալ գիտելիքների ստուգումը

III դասարանում ուսումնասիրած ճանապարհային երթևեկության կանոնների նյութի կրկնություն:

Քաղաքում (համայնքում) սովորողների մասնակցությամբ տեղի ունեցող ճանապարհատրանսպորտային պատահարների օրինակներ (ըստ տեղական ճանապարհային ոստիկանության նյութերի) և երթևեկության կանոնները խախտող երեխաների վարքագծերի քննարկում:

3. Սովորողների տեղաշարժը խմբերով և շարասյուներով

Մայթով, ճանապարհի եզրով, հետիոտնային անցումով սովորողների խմբով տեղաշարժվելու կարգը: Սովորողների՝ շարասյունով երթևեկելու կարգը:

Խմբով սովորողների հասարակական տրանսպորտ բարձրանալու կանոնները:

4. Վարորդի աշխատանքը

Վարորդի աշխատանքը լարված և պատասխանատու աշխատանք է: Վարորդի պարտականությունները անվտանգ երթևեկությունը ապահովելու գործում: Հետիոտների պարտաճանաչությունը հեշտացնում է վարորդի աշխատանքը: Երեխաները՝ ուղևորներ:

5. Աշակերտների տեղափոխումը բեռնատար ավտոմեքենաներով

Բեռնատար ավտոմեքենաներով աշակերտներին տեղափոխելու առանձնահատկությունները՝ թափքը նստատեղերով և այլ պարագաներով սարքավորելը: Ուղեկցողների առկայությունը, ավտոմեքենաների վրա հատուկ «Երեխաներ» նշանների տեղադրումը: Ուղևորների նստելու և իջնելու կանոնները: Աշակերտների վարքի կանոնները բեռնատար ավտոմեքենաներով նրանց փոխադրելիս:

6. Վարորդների նախազգուշացնող ազդանշանները

Շրջադարձի լուսային ցուցիչներով կամ ձեռքով նախազգուշացնող ազդանշաններ տալը: Այդ ազդանշանների նշանակությունը վարորդների և հետիոտների համար:

7. Ավտոմեքենաները և մոտոցիկլները հատուկ ազդանշաններով սարքավորելը

Հատուկ ավտոմեքենաներ՝ շտապ բուժօգնության, հրշեջ, ոստիկանության, վթարային: Ձայնային և լուսային հատուկ ազդանշաններով կահավորված ավտոմեքենաների անցնելու իրավունքի առավելությունը:

Ի՞նչ պետք է անի հետիոտնը՝ լսելով և տեսնելով այդ ազդանշանները:

Պատմել ճանապարհային ոստիկանության պարեկային կարգախմբի ծառայության մասին:

8. Գործնական պարապմունքներ հատուկ գծանշված հրապարակներում

Մոտոցիկլներով, հեծանիվներով և ոտնավոր ավտոմեքենաներով սովորողների խմբերով տեղաշարժը հրապարակի, ավտոդրոմի, ավտոքաղաքի և այլնի երթևեկելի մասով: Աշակերտների երթևեկելը մայթերով և հետիոտնային անցումներով: «Վարորդները» տալիս են նախազգուշացնող ազդանշաններ, «հետիոտները» հետևում են այդ ազդանշաններին և հաշվի են առնում դրանք՝ փողոցն անցնելիս:

9. Էքսկուրսիա քաղաքում

Հետևել ճանապարհային երթևեկությանը, վարորդների նախազգուշացնող ազդանշաններին, պատմել փողոցներում տեղադրված լուսացույցերի և ճանապարհային նշանների մասին: Հետևել խաչմերուկներում կանգնած կարգավորողի գործողություններին:

10. Հանրագումարային պարապմունք

Ճանապարհային երթևեկության վերաբերյալ էլեկտրոնային նյութերի և կինոֆիլմերի դիտում և դրանց քննարկում: Խաղեր անվտանգ երթևեկության վերաբերյալ: